

“SUOJA ”

Kaupunkikuva

Suunnittelukohteen sijainti historiallisesti arvokkaalla ydinkeskustan alueella asettaa tärkeimmät suuntaviivat uuden rakennuksen kaupunkikuvalliselle ratkaisulle. Kaartin kasarmikortteli on valtakunnan rakennettua historiaa ja tärkeää helsinkiläistä kaupunkitilaa. Kortteli on rakennettu, purettu ja jälleenrakennettu kahden vuosisadan ajan. Korttelin sisältämä historia tarjoaa hyvin kiinnostavia lähtökohtia uudelle arkkitehtuurille.

Purettavat 1960-luvun virastorakennukset ovat aikansa ihanteita toteuttavaa linjakasta arkkitehtuuria. Ympäristössään voimakkaasti kontrastisen modernismin voi kuitenkin nähdä aiheuttavan historialliseen ympäristöön muotopuolisuutta, jota kritisoitiin jo rakennusten valmistumisen aikaan. Suoraviivainen julkisivu Fabianinkadun kapeassa katutilassa on uuvuttavan pitkä ja se erottuu selvästi ympäröivän kaupunkirakenteen rakeisuudesta. Rakennusten liittymät maantasoon ja korttelin sisäosiin eivät ole kovin luonteivia. 1960-luku on sinänsä kiinnostava kerrostuma korttelissa, mutta sen aiheet eivät tunnu mielekkäiltä lähtökohdilta nyt rakennettavan uudisrakennuksen muotoilulle.

”Suojan” arkkitehtuurikonseptissa perustana ovat sotaa edeltävän ajan rakennusten hahmot, joita on muokattu tämän päivän arkkitehtuurin keinoin. Korttelin rakenteen eheyttävä uudisrakennus sisältää historiallisia muistumia modernilla tavalla tulkittuna. Ratkaisulla pyritään ympäristön tasapainon ja rakeisuuden palauttamiseen.

Sisätiloiltaan yhtenäinen uudisrakennus on jäsenneily kolmeen osaan. Kasarmitorin puoleinen pää noudattaa vuonna 1955 puretun Itäisen miehistösiiven (C.L. Engel 1825) muotoa ja julkisivuaukutusta. Se palauttaa kortteliin empiren mukaisen tasapainon, eli kolmen kasarmirakennuksen symmetriaan perustuvan sommitelman sekä sisäisen harjoituspihan alkuperäisen suhdemaailman. Vastaavasti Kaartinkujan puolella lähtökohtana on viime vuosisadan alussa rakennetun Varussivusta-rakennuksen hahmo, joka täydentää kasarmikorttelin punatiilisen pohjoisosan. Vanhojen rakennusten rajauksia ja korkeuksia noudattavat päätyosat on yhdistetty keveän veistoksellisella välikappaleella, joka rytmittää pitkän julkisivun hienovaraisella tavalla.

Rakenteelliset ja tekniset ratkaisut

Rakennuksen runko toteutetaan betonirakenteisena. Kerroskorkeudet ovat ohjelman tavoitteen mukaisia. Maltilliseen julkisivuaukutukseen on helposti toteutettavissa turvaluokituksen vaatimat ominaisuudet kestävyuden ja tietoturvan kannalta. Näkyvyyttä voidaan säädellä ikkunapintojen sisäpuolisilla säleikkö- tai paneeliratkaisuilla. Näkösuojat toistavat julkisivun metalliverhouksen teemaa luoden yhtenäistä ilmettä rakennukselle.

Tekniset tilat ja ilmanvaihdon koneet voidaan sijoittaa kellarikerrokseen tai hajautetun mallin mukaisesti kerrokseen. Lapekattojen alle jäävää ullakkotilaa voidaan hyödyntää tekniikan asennuksiin sekä raitis- ja poistoilmajärjestelyjen integrointiin, jolloin kattomaisemasta saadaan kaupunkikuvallisesti hallittu ja siisti.

Materiaalit

Julkisivumateriaalit juurruttavat uudisrakennuksen ympäristöönsä. Kasarmikorttelille ominaiset vaalea rappaus ja tumma punatiili ovat luonnollinen valinta. Lisäksi paikkaan on tuotu uusi moderni materiaali, joka rikastuttaa ja raikastaa kokonaisuutta. Kiillotetusta ja perforoidusta ruostumattomasta teräslevystä tehty keveä metalliverhous tuo uutta hehkua kortteliin. Pinta heijastelee taivasta ja ympäristöä sekä hohtaa hämärän aikaan valoa sisältäpäin. Päämateriaalien juurevuuden ja keveyden kontrasti luo arkkitehtuurin vuorokaudenaikojen mukaan eläviä vivahteita.

Arkkitehtuuri

Kaartin kortteli on elävän helsinkiläisen kaupunkimaiseman ytimessä. Toisaalta rakennusten käyttötarkoitus edellyttää suojautumista ulkopuolisilta. Haasteena on näiden asioiden yhdistäminen. Millainen on sulkeutunut rakennus, joka kuitenkin viestii hyvin tärkeää sisältöään positiivisella tavalla. Ratkaisu löytyy tässä hetkessä kiinni olevasta arkkitehtuurista, joka tukeutuu paikan historiaan. ”Suojan” monikerroksinen arkkitehtuuri viestii pysyvyyden, kestävyuden ja juurevuuden teemoja tulevaisuuteen katsovalla modernilla tavalla.